

'Madrecita'

Amb 105 anys, Adelaida Torres és la dona més gran de La Marina

|| Jesús Martínez

Comencem pel final.

Dàlia de vius colors, tall intel·ligent i uns dolços pètals que li embelleixen les galtes.

Cintura ajustada, veu tenyida de porpra i vestida amb una rebecca tribal que avui es diria *retro*; es canvien els noms perquè tot continuï igual.

La dàlia no és un planta de jardí. Parlem d'Adelaida Torres Sellarés, potser la dona més gran dels barris de La Marina. Té 105 anys.

A la residència Sant Antoni (Sant Eloi, 6) li van fer una festa el 22 d'octubre passat. Ella ho diu així, ufana: «Em van fer una gran festa», amb la meitat d'un somriure sense costures. La reportera Queralt Gómez, de betevé, la va gravar amb la càmera.

La seva neboda, Àngels Comellas, la visita sovint: «Es recorda de tot, està molt bé d'aquí», diu, i es toca el coco.

L'Adelaida s'ajunta amb les amigues de la residència i, de tant en tant, es pren un gelocatil.

Comencem pel final, encara que ella comenci pel principi.

El final

L'aixequen. La vesteixen. Murmura.

«Aquí em tracten bé», es consola.

La vesteixen amb les camises florals que a ella li encanten. Blaus, violetes i vermells per a la seva blanca pell descuma.

La passen, asseguda en el seu Breezy Premium, una cadira de rodes que procura evitar.

Comparteix l'habitació 402, a la quarta planta, amb una altra senyora molt més jove que aviat arribarà als cent anys. Ni fotografies ni records ni quadres. En una bossa guardada a l'armari caben els objectes, les possessions, les coses. La resta segueix viu amb l'alè de la vida. De memòria prodigiosa, manté encesa la flama de la curiositat. I la fe: de vegades, va a missa.

«Jo he fet el que he volgut, intensament», xiuxiuejarà.

A l'abril de 2019 va ingressar al centre socio-sanitari Sant Antoni («Tenint cura de les teves majors»), al costat de l'església de Port.

Analgèsics, diürètics i «solucions injectables».

Pressió arterial baixa.

Al Masnou, va caure i es va torçar un turmell.

Li van operar de cataractes.

Al 2015 va dictar les seves memòries a un familiar: «Als hospitals, els ferits de guerra em deien "madrecita"...».

El 1984, als setanta anys, es va jubilar de la seva professió d'infermera, a l'Hospital Universitari de Bellvitge. Li van fer una festa. Ella ho diu així, riallera: «Em van fer una gran festa, tots els companys».

Durant el franquisme, va cuidar les ferides de l'ànima dels «deprimits, sols i abandonats».

A principis dels anys quaranta, va entrar a treballar a l'Hospital Clínic, pel qual ha-

vien passat batallons sencers de brigadistes internacionals que van fer baixa al front.

Els passaports, els permisos i les sol·licituds requerien de documents oficials del tipus: «Jesús Hernández Bethencourt, jefe local de Milicias del Partido y delegado local de excombatientes de Falange Española Tradicionalista y de las JONS, certificado...».

Adelaida va viatjar a Madrid, on va assistir a la Desfilada de la Victòria, al Passeig de la Castellana –Avinguda del Generalísimo–, el 19 de maig de 1939.

No estava per celebracions. Va donar amb la tomba en què estava enterrat el seu promès, Esteve Mas Vilà, alferes d'infanteria i veí del seu poble.

A l'Esteve Mas el van matar al Front de Madrid, en l'últim dia de la guerra, al març de 1939.

Com «infermera d'avantguarda», Adelaida taponava els rius de sang a la Batalla de l'Ebre (1938), en la qual faltaven mans, apòsits i seny. Allà coneixeria el general de Divisió Natalio López Bravo.

Ingressaria en el «servei femení d'hospitals».

«Vaig fer un curs molt xulo en què em van ensenyar tot per ser infermera. Llavors, un dia, a Ulldecona, em van dir: "Tu ja estàs llesta per anar a la guerra"».

Es va passar a *zona nacional*.

Va treballar en la indústria de guerra.

Senorgulleix de què va salvar la vida del doctor Barberà, al barri de Camp de l'Arpa. Ella li va donar la xivatada perquè s'esfumés com més aviat millor.

Els del «comando» («comitè de sentència de dins el poble») li feien la vida impossible: «Usted preséntese en el local para dar cuenta del paradero de su novio», l'insistien.

«Van calar foc a l'església. Els nois van desaparèixer. Als homes grans els van trobar al bosc, morts. Al capellà el van assassinar. I també al pare del meu home, que va haver de fugir. Van registrar casa meua i la de tants. A mi em van enviar a

Barcelona, detinguda, i havia de servir el sopar a molts als quals després afusellaven al Camp de la Bota. Jo plorava...», se sona Adelaida.

A la zona vermella, l'anarquia.

El 18 de juliol de 1936 esclata la guerra.

El principi

Vint minuts després, la conversa donaria aquest resultat: Esteve: «Tu i jo serem feliços i formarem una família».

El diàleg va ser així:

Adelaida: «Estic cansada, no vull ballar més». Esteve: «Com és que no ens hem conegut abans...».

A principis de 1936 coneix en un ball a Esteve Mas, amb qui es va prometre: «alt, moreno, amb uns ulls grans, blaus. Molt guapo. A mi em van entrar uns calfreds...».

El 1927 comença a treballar en una fàbrica tèxtil.

«Jo jugava entre oliveres, la meua família es movia entre Navàs i Sentmenat. Teníem horts i més del que necessitàvem. Jo treballava la terra, el tomàquet. M'agradava. Vaig estudiar en un col·legi de monges.»

Va aprendre a resar el rosari.

Va aprendre a ballar sardanes.

El 28 de juliol de 1914 va començar la Primera Guerra Mundial, una estúpida barbàrie de la que encara es lamenten els governs.

L'1 de juliol de 1914, a Navàs (Barcelona), va néixer l'Adelaida Torres Sellarés. Els seus pares, Mauricio –professor de guitarra i acordió– i Teresa –mestressa de casa–, tindrien cinc fills més, entre ells Montserrat, que avui té 90 anys.

Pregunta: com s'ho ha fet per arribar tan bé als 105 anys?

Resposta: «No prendre medicaments».

Amb perdó del gelocatil. ■

PERSIAUTO

Especialistas en:

- Instalación y reparación de persianas
- Persianas Gradhermetic
- Aluminio
- Mosquiteras
- Toldos
- Motorización de persianas y puertas de local comercial o tiendas

info@persiauto.com
www.persiauto.com

Telf: 935196060
C/ del Foc, 114 08038 Barcelona